Jaarstukken 2020

versie 7 juli 2021

gemeente
gouda

6.7 Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen

In aanvulling op de balans wordt een overzicht van niet in de balans opgenomen belangrijke langlopende financiële verplichtingen opgemaakt. Zo ontstaat inzicht in de meerjarige verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren gebonden is.

6.7.1 Borg- en garantstellingen

6.7.1.1 Borgstellingen

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Aantal ultimo 2020	Oorspron-kelijk bedrag	Percentage borgstelling	Risico-beslag 1-1-2020	Risico-beslag 31-12-2020
Borgstellingen met laag risicoprofiel					
1. Particuliere woningen	155	7.068	100%	2.800	1.917
2. Woningcorporaties en zorginstellingen	9	13.504	100%	8.604	8.196
3a. Overige rechtspersonen	1	13.000	100%	10.395	11.265
3b. Overige rechtspersonen	1	3.500	37%	866	831
Totaal borgstellingen met laag risicoprofiel	**166**	**37.072**		**22.665**	**22.209**
Borgstellingen met hoger/hoog risicoprofiel					
4a. Culturele en religieuze instellingen en sportverenigingen	6	1.025	100%	659	597
4b. Culturele en religieuze instellingen en sportverenigingen	1	8.520	80%	4.220	4.492
4c. Culturele en religieuze instellingen en sportverenigingen	1	227	50%	23	19
5. Overige rechtspersonen	1	3.000	100%	3.000	3.000
Totaal borgstellingen met hoger/hoog risicoprofiel	**9**	**12.772**		**7.902**	**8.108**
TOTAAL VERSTREKTE BORGSTELLINGEN	**175**	**49.844**		**30.567**	**30.317**

Op basis van de saldiverklaringen die de gemeente van geldverstrekkers heeft ontvangen, bedraagt het risicobeslag per 31 december 2020 € 30.317.000 (2019 € 30.567.000).

In de voorliggende jaarstukken is de gewaarborgde geldlening aan VOF Westergouwe in afwijking van de jaarstukken 2019 gerangschikt in de categorie Overige rechtspersonen in plaats van Woningcorporaties en zorginstellingen.

In 2020 is de gemeente aangesproken op een verleende borgstelling aan de Stichting Centrum voor Dierenhulpverlening. Als gevolg van liquiditeitsproblemen was de stichting niet in staat een tweetal termijnen voor rente en aflossing te voldoen; in totaal een bedrag van € 2.247 dat door de gemeente aan de geldverstrekker is betaald en inmiddels succesvol is verhaald op de stichting.

In 2020 heeft het college besloten een borgstelling te verstrekken op een nieuwe door de Stichting Centrum voor Dierenhulpverlening gesloten geldlening van € 225.000. Het risico van deze borgstellingen wordt gedeeld met de gemeenten Zuidplas, Waddinxveen en Krimpenerwaard. Het Gouds aandeel bedraagt 38%.

Corona
Als gevolg van de coronapandemie is de mogelijkheid om tijdig aan rente- en aflossingsverplichtingen van geldleningen, waarvoor de gemeente borg staat, te kunnen voldoen bij een aantal instellingen onder druk komen te staan. Dit heeft in 2020 niet geleid tot aanspraak op deze borgstellingen.

Met de betreffende instellingen wordt intensief overleg gevoerd, ook om het risico dat de gemeente wordt aangesproken op de borgstelling zo gering mogelijk te laten zijn.

Achtervang
Naast bovenstaande borgstellingen is sprake van borgstellingen die door waarborgfondsen aan derden zijn verstrekt en waarvoor de gemeente als achtervang (als secundaire of tertiaire zekerheid) optreedt. De gemeente zal dus pas op deze borgstellingen worden aangesproken als het garantievermogen van de waarborgfondsen onvoldoende is om de betalingsverplichtingen voor rente en aflossing van de gewaarborgde geldleningen over te nemen van de in gebreke blijvende instelling. Het garantievermogen van de waarborgfondsen verschilt per fonds maar beloopt miljarden euro's. De kans dat de gemeente op deze achtervangpositie wordt aangesproken, wordt erg klein geacht. Indien dat toch gebeurt, zal de aanspraak eerst op basis van 50/50 worden verdeeld tussen Rijk en gemeenten waarna het deel dat aan de gemeenten wordt toebedeeld op basis van een bepaalde verdeelsleutel wordt omgeslagen naar de deelnemende gemeenten. Het eventueel voor Gouda resterende deel zal nooit meer zijn dan globaal 5% van het garantiebedrag en bestaan uit het verstrekken van een renteloze lening aan het betreffende waarborgfonds. Het eventuele netto verlies voor de gemeente bestaat derhalve uit derving van rentevergoeding op de verstrekte renteloze geldlening.

A. Borgstelling via het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW)
Aantal borgstellingen: 2.740 in 2020 (2018: 3.246)
Omvang: € 449.000.000 in 2020 (2018: € 527.000.000)
50% aandeel gemeente Gouda: € 224.500.000 in 2020 (2018: € 263.500.000)

Het genoemde aantal en de vermelde bedragen van het vorige verslag zijn per 31 december 2018. Het overzicht Nationale Hypotheek Garantie (NHG) wordt verstrekt door de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen. Bij het opmaken van de jaarstukken 2019 was de stichting nog niet in staat (geweest) de standen per 31 december 2019 te verstrekken.

Het Rijk heeft met ingang van 1 januari 2011 de achtervangpositie van de gemeenten overgenomen voor nieuw te verstrekken leningen onder Nationale Hypotheek Garantie. Dit betekent dat gemeente Gouda geen risico loopt om te worden aangesproken op de achtervangpositie voor leningen die vanaf 1 januari 2011 in dit kader zijn verstrekt.

De toch al als laag te kwantificeren risico op de bestaande leningen onder NHG-garantie, dus die welke zijn verstrekt tot en met 2010, zal de komende jaren steeds verder afnemen als gevolg van de gepleegde aflossingen en de forse stijging van de waarde van de woningen die het betreffen.

B. WSW-borgstellingen voor woningcorporaties
Aantal borgstellingen: 53 (2019: 52)
Omvang: € 359.000.000 (2019: € 357.000.000)
50% aandeel gemeente Gouda: € 179.500.000 (2019: € 178.500.000)

In het geval dat de gemeenten op de achtervangpositie worden aangesproken, geldt een vooraf bepaalde verdeling waarbij het Rijk 50% voor zijn rekening neemt en de overige 50% in de vorm van renteloze leningen door gemeenten zal worden verstrekt. De tertiaire zekerheid is nog nooit ingeroepen en het risico dat dit de komende jaren gebeurt wordt vrijwel nihil geacht.

6.7.1.2 Garantstellingen
Gouda had geen garantstellingen per 31 december 2020.

6.7.2 Overige niet uit de balans blijkende verplichtingen
De Commissie BBV doet in haar Kadernota rechtmatigheid 2017 de stellige uitspraak om meerjarige inkoopcontracten die volgens Europese regels zouden moeten zijn aanbesteed, in de toelichting op de jaarrekening op te nemen bij de ‘niet uit de balans blijkende verplichtingen’. En wel voor het volle bedrag waarvoor het contract is aangegaan. De achtergrond van deze stellige uitspraak moet worden gezocht in eventuele fouten die worden gemaakt bij het aanbesteden.

Binnen dit kader worden de volgende overeenkomsten vermeld met een contractwaarde van minimaal € 100.000.

Leverancier (bedragen * € 1.000)	Contracttype	Contractwaarde
Achmea Schadeverzekering	Opdracht dienstverlening	510
Centric	Licenties	180
Innovatienul13	Opdracht dienstverlening	137
Telindus-ISIT	Onderhoud	523
Tools4ever	Licenties	119
Triptic	Levering en onderhoud	116